№ 1124 1 Экз. Латв. Авиз. 7 р. въ нед.
Селищенскія казармы Нов. г.
Въ лавку Г. Т. Зубова, для г-на А. Гринберга.

Latweeschu Awises.

Iznahk 7 reises nedelâ. ○ 95. gada gahjums.

Maksâ:

Uzspehdzîtâ Kancelejâ:
par 1 gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . . — „ 25 „

Maksâ pa pastu pesûtot un pilsetâ mahjâ pesûtot:
par 1 gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 1/4 mehnescheem — „ 40 „

Maksâ uz adresem:
par 1 gadu . . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . . 5 „ 50 „
par 1/4 gadu . . . 3 „ 20 „
par 1 mehnesi . . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksâ: par sîku rakstu rinb. 10 k., 1. pusê u. teltâ 30 k.

Adreses maina maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 1 kap.

Redakcija un ekspedîcija: Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 44. Telefons 981.

Kanceleja: Rigâ, Walņu eelâ 30. Telefons 8260. Pasta kastîte 286.

Nr. 306. Peektdeen, 14. nowembrî. 1914.

Sworigakais no satura:

Sozialdemokratu un sozialistu lihdsskrehjeju apweenoschanâs.
Par kauju Melnajâ juhrâ.
Muhsu kara spehka fronte pret Wahzeju un Austreingarsku.
Kausch pret Turzeju.
Kara laukts Franzijâ un Belgijâ.
Serbu-melnkalneeschu fronte pret austreeschem.
Maina Widsemes gubernatora amatâ.

Sozialdemokratu un sozialistu lihdsskrehjeju apweenoschanâs.

Pehdejos gados, kad sozialistu nodewigâ un noseedsigâ rihzibâ nahza wairak atklahtibai finama, winu eespaids Baltijâ pawisam masinajâs un tai noseedsigai propagandai un mustinoschanai, kuru peekopa sozialistu laikraksti: „Jaunâ Deenas Lapa", „Dsihwe" un „Jaunâ Awise", nebija nekahdu panahkumu. Tahdâ kahrtâ Wahzijas nodomi par nemeeru un juku radischanu Baltijâ tagadejâ kara laikâ pagalam isjuka. Sozialistu lapeles aisi lasitaju truhkuma tikko wilka sawu dsihwibu. Tagad, karam turpinotees, kur parastee „pabalsti" no Wahzsemes wairs kahrtigi newareja peenahkt un samasinajâs, sozialistu awisem eestahjuschees ihsti „baba un mehra laiki". Tadehk ari peem. „Jaunâs Deenas Lapas" apstahschanâs bija gaidama brihsâ laikâ, jo schis laikraksts wairs nespehj uzturet sawus lihdsstrahdneekus. Tagad nu tâ sauktee sozialistu lihdsskrehjeji, kuri nulzejas no „Lihduma", gribot sneegt usnirktajeem sozialdemokrateem palihdsigu roku. Leeta ta, ka „Lihdumam" aisi abonentu truhkuma (winam esot tikai 800 maksas abonenti, neskatotees uz weselu gadu ag tozijas) paschâm jaisbeidsas brihsakâ laikâ. „Lihdums" isluhdsees palihdsibas gan no „Latwijas", gan no daschadâm „progresistu" aprindam, bet welti, wisi kratas nost no sarkanâs sehrgas. Tagad nu „Lihdumam" zitas isejas naw, kâ saweenotees ar „Jauno Deenas Lapu" par weenu ihsti sarkanu organu. Tahdâ kahrtâ esot zeriba draudscho sazialisma krihsi wehl uz kahdu laiziņu pawilkt. Par saweenotâ organa isdeweju politschot ta pati lihdsschinejâ „J. Deenas Lapas" isdeweja — Feierabenda klike un par rihkotaju pasihstamais K. Tuhters. Par redaktoru aizinaschot atlaisto „Latwijas" redaktoru O. Nonahzi, kursch tur strahdoschot kopâ ar H. Asaru, A. Deglawu un ziteem pasihstameem sarkunajeem „dischwhreem". Tahdâ kahrtâ nu ari lihdsschinejâs „Lihduma" aprindas buhs laimigâ kahrtâ nolkumuschas gahrbajâ Wahzsemes maisê, jo zita glahbina wairs neesot no draudoschâs sabrukschanas. „Lihdumneeki" par to „Jaunai Deenas Lapai" apsolijuschi peeogitet kahdus abonentus. Eewehrojot, „J. D. Lapas" un „Lihduma" radneezigo wirseenu (ari tagad „Lihdumu" wada agrakee „J. D. L." lihdsstrahdneeki), schi saweenoschanâs bija jau agrak gaidama, pehz sakama wahrda — „tahds ar tahdu".

Eewehrojot scho ideju sto un materialo saweenibu ar „J. D. Lapu", ari naw jabrihnas, ka „Lihdums" pehdejâs nedelâs palizis arweenu „progresiwaks", tâ ka wina programa tagad daudz neisskiras no ihstâ sozialisma. „Lihdums" arweenu ustur „opositiju" pret „reakzionaro" un „nekulturelo" kahrtibu Kreewijâ. Kreewija „progresa" sinâ newarot lihdsinatees Wahzijai un zitâm „kulturas" semem, wina wehl neesot „eiropeisejusies" (t. i. Kreewija wehl netop pahrwaldita no Wahzsemes un schihbu naudas). Kreewijai wajagot „progresa". „Lihdums" usslawê frantschu rewoluziju, no tahdas rewoluzijas tikai zekotees „tautu brihwiba". Tagad no kara Kreewijâ waldot breesmigs truhkums un „besdarba strahdneeku armija" nesot wisas kara zeeschanas. Par laukstrahdneekeem runajot, „Lihdums" teem eeteiz stingri usstahtees pret darba dewejeem, t. i. saimneekeem, sewischki baschados nelaimes gadijumos, pee kureem arweenu saimneeki wainigi. Sawâ laikâ „Lihdums" gribeja isliktees par laukstaimneeku aisstahwi, bet tagad grib peelabinatees laukstrahdneekeem, sekmejot pehdejo „organiseschanos" un „schkiras intereses."

—e—

Par kauju Melnajâ juhrâ

muhsu armijas oficialais organs „Russk. Inwalid" starp zitu raksta sekoschi:

„Melnâs juhras kaujâ zihnijâs ahtri ejoschais kreisers „drednots" — „Goeben" ar wairakeem muhsu brunu kugeem. 14 minutu ilgâ laikâ, zik ilgi wilkusês kauja, „Goebenam" eespehjams isschaut 210 schahweenus no 11 zollu leelgabaleem un 252 schahweenus no 6 zollu leelgabaleem. Bet dehl tam, ka „Goebens" ussahzis zihņu ar nokaweschanos, jadomâ, ka tas nebuhs paspehjis isschaut tik daudz schahweenu. Attahlums kaujas sahkumâ bijis 40 kabeltauwu jeb 7½ werstes leels, kursch pilnigi sasneedsams ne tikai 12 un 11, 8 un 6 zollu kalibra leelgabaleem, bet ari masakeem tiklab muhsu, kâ ari eenaidneeka leelgabaleem. Neeewehrojamee bojajumi, kurus dabujis tikai muhsu flagmana kugis „Sw. Jefstafijs" un loti masee personalsastahwa saudejumi uz scha kuga, aisrahda uz „Goebena" wahjâm schauschanas spehjam, kursch wisu sawu uguni konzentreja uz flagmana kugi. Augschâ minetam schahweenu skaitam, kuru „Goebens" warejis isschaut 40 kabeltauwu leelâ attahlumâ, wajadseja nodarit muhsu kugim breesmigus saudejumus un wisadâ sinâ to isweest no frontes.

Sihmejotees uz muhsu kugu schauschanu, sinojums sneedz daudz interesantus faktus. Tâ, peem., pirmâ tschetru 12-zollu leelgabalu salwe, kuru isschahwa „Sw. Jewstafijs", usreis lehrusi „Goebenu" un izzehluši uz ta ugunsgrehku. Bez tam muhsu schahweeni loti labi trahpija mehrki, kas pee 40 kabeltauwu attahluma saprotams. No saschauschanas „Goebenu" isglahba tikai wina ahtrâ gaita, kas 1912. g. ismehginot bij 28 meisgli stundâ. Tohdâ kahrtâ schis wahzu kreisers, kursch pa wisu tagadejâ kara laiku pastahwigi tika minets, beigâs sastapâs ar muhsu kaujas kugeem un aisdehga isahrstiet sawas bruhzes, par kuràm mehs warbuht nahkamâs deenâs dabusim sinat, bet kuras newar buht weeglas un warbuht isweds scho kugi no rindas.

Sweizinot muhsu Melnâs juhras sloti uz winas

Kara stahsts.

No Sm.

(Turpinajums.)

Slaids, stalts ofizeers, paeebams garam Slaidas rateem, tai ussauza:

— Mahsa, poschatees projam, zitadi juhs wehl saguhstis.

Bet wina neklausija. Wina bij nolehmusi sawahkt wisus krituschus, zik bij eespehjams salikt ratos.

Un lodem swilpojot un granatam, schrapneleem kauzot Slaida lihds ar sawu palihgu turpinaja sawu darbu.

Eenaidneeka pulks pa to starpu nahza aisween tuwak, mahzâs aisween zeeschak wirsû.

Winu schahweeni rihdeja aisween tuwak.

— Mahsa, mums buhs laiks braukt, — saldats, Slaidas palihgs, beidsot eeminejâs: — Paleek par karstu.

— Tuhlin, tuhlin, mihkais, — Slaida atbildeja: — Sehdees tu par brauzeju, es wehl peewahkschu pehdejo muhseju.

Un wina noleezâs pee kahda semê...

Schinî azumirkli schahweeni sahka rihbet jau gluschi tuwu. Eenaidneeki tuwojâs.

Slaida peepeschi sagrihbjâs un kluši noslihga pee semes.

Winu bij kehrusi lode.

— Mans Deews! — saldats peepeschi eesauzâs: — Negehli, wini mahsu noschahwuschi!...

Azumirkli saldats nolehza no rateem, weegli pazehla krituscho mahsu, uslika uz rateem, sakehra groschus, uslehza pats atkal un dsina firgu, zik ahtri ween spehja projam no degoschâ zeema un eenaidneeku loschu leetus.

Bet Slaida nebij pagalam. Lode winu bij tikai eewainojusi, isurbdamâs zaur kruhtim labâ pusê.

Diwisijas slimnizâ starp ziteem eewainoteem wina beidsot nahza pee samanas. Nestuwes uz kuràm wina guleja, bij ašinim pahrpluhduschas.

— Mahsa Slaida! — ahrsts winai jautaja: — Nu, kâ juhs tagad juhtatees? Labi?...

— Nekas, labi...

— Un bruhze?

— Drusziņ deg...

— Pahrsehjums naw ismirzs?

— Ne...

— Nu, paldees Deewam. Bet esat gan juhs!... Atkaujat man jums speest roku.

Un ahrsts noleezâs pee winas rokas.

— Par ko?

— Kâ, par ko?... Juhs tik daudz muhsu eewainotos isglahbât no uguns!...

Asaras speedâs Slaidas azîs. Tâs bij leela, skaibra preeka pilnas asaras.

— Dakter! — wina sauza.

— Kas ir?

— Apjautajatees, waj palkawneeks Akmenis dsihws?

— Palkawneeks Akmenis?

— Ja!

— Tuhlin!

Ahrsts tuhlin aisskreidsâs un jau pehz masa brihscha bija atpakal pee slimneezes.

— Dsihws!... Dsihws! — winsch jau durwîs preezigi sauza: — Dsihws, paldees Deewam un wehlas juhs redset.

Slaidai peepeschi tapa tik weegli, tik preezigi ap sirdi. Gaischs preeks peepluhda dwehselê.

— Kur winsch ir? Kur?

— Esat meeriga, mahsa, — ahrsts turpinaja: — Winu tuhlin eenesis sche pee jums. Tikai esat meeriga. To prasa juhsu weseliba.

Un pateescham pehz brihtina nestuwês eenesa palkawneeku.

Un schai sawabâ, neparastâ apkahrtnê un neparastos apstahkłos sastapâs schee diwi daudz izzeetuschees zilweki. Diwas sirdis, kuras bij schkihruschas zilweku semiskums un nekreetniba, atradâs weenu otru, atkal sapratâs.

Un gaischa, skaidra un skaista winam atkal likâs dsihwe.

Kad Slaidu weda projam no slimnizas, wina wehlejâs finat, kas notizis ar Kleistu.

Ahrsts aisgahja isfinat, kas notizis ar Kleistu un pehz masa brihtina atgreesâs ar sihmuti rokâ.

— Miris! — ahrsts teiza: — Otrâ rihtâ no bruhzes galwâ... Otrâ rihtâ pehz atweschanas. Waj juhs par winu ko finat, mahsa?

Slaida uz to tikai kluši noteiza:

— Ja, drusziņ...

Un speeda wihram roku.

Kad Slaida lihds ar wihru brauza projam, winus pawadija wesels pulks schehlsirdigo mahsu un sanitaru.

— Arbeewu, mahsa, arbeewu mihkâ! — mahsas winu sweizinaja.

— Arbeewu muhsu warone! Kaut wairak tahdu mums buhtu! — runaja ofizeeri un sajuhsmâ speeda Slaidai roku.

Preezigu, laimigu juhtu pilna wina sehdeja un noskatijâs aisgrahbjoschâ ainâ.

Wina domaja par sawu laimi, ko bij atradusi nahwes laukâ.

Domaja par teem, kurus bij no nahwes isglahbusi.

*

Tagad beigâs atgreesisimees pee muhsu stahsta otras warones Smuidras Lejas.

Wina schkihrâs no Slaidas, kad pehdejâ to suhtija pehz palihga spehkeem.

Steidsigi, ahtreem soleem wina steidsâs uz preekschu, nepeegreesdama nekahdas wehribas granatam un schrapneleem, kas kauza gaisâ un sprahga ar negantu trokšni.

(Turpmak wehl.)

pirmo uguns kristibu, lai peewedam kahdus datus par muhsu flagmana kugi „Sw. Jefstafijs", kursch scho zihnu iszihnijis.

„Sw. Jefstafijs" bij koka kugis ar 76 leelgabaleem, kursch 1770. g. 24. junijâ kapteina Ktusa wadibâ peebalijàs kaujâ Hiosas juhras schaurumos (Tschesmas kaujâ) un pa kaujas laiku pirmais sakehrâs ar turku flagmana kugi, kursch jau bega, un lihds ar to ussprahga gaisâ, pee kam gahja bojâ 628 wihri — ofizeeri un apakschofizeeri. Schis bija weenigais muhsu saubejums schajâ eewehrojamâ kaujâ. Eewehrojamâ kuga flawenais wahrds pahrgahja uf wina pehznahzejeem un tagad pehz 144 gadeem scho paschu wahrdu nesoschais muhsu brunu kugis zihnâ ar spehzigaks eenaidneeku sawu flaweno wahrdu attaisnoja."

Sekschseme.

Seemas swehtku dahwanu suhtischana uf kara lauku.

Ofiziali, 11. nowembrî. No generalschtaba galwenàs pahrwaldes sino: Uf nahkameem Seemas swehtkeem sagaidams eewehrojams daudsums suhtijumu aktiwai armijai, kuru nosuhtischana parastâ kahrtibâ war sagahdat leelas grûhtibas. Dehl tam Augstâ Wirskomandeera schtabs nodomajis organiset scho suhtijumu nowelschanai uf aktiwo armiju ihpaschus dselszeka wilzeenus, kuri tos nowedis lihds kara spehka nodaku atrischanàs weetu tuwakàm dselszeku stozijam. Schee dselszeku wilzeeni tiks organiseti leelos zentros, kà: Petrogradâ, Maskawâ, Harkowâ, Odesâ, Wilnâ, Warschawâ un zitur. Dselszeka wilzeenu nosuhtischanu eesahks apmehram dezembra widû. Nosuhtot leelas suhtijumu partijas ar scheem dselszeku wilzeeneem, tajos peelaidis ari zikdaudsas buhs eespehjams, scho suhtijumu pawaditajas personas. Par mineto suhtijumu isdalischanas kahrtibu ihstâ laikâ tiks pasinots atsewischki, pehz weenoschanàs schai leetâ ar zeku ministri un pasta-telegrafa wirspahrwaldi.

Jauni nodokli.

Bikumkrahjumâ isstrâdinati schahdi Wisaugstaki apstiprinati ministru padomes lehmumi: par pagaidu nodokli no dselszeku pasaschereem un winu bagaschas, kà ari no teem suhtijumeem, kurus wed ar bagaschas kwihtem; no kreewu kokwilnas, no zukura un naftas raschojumu akzises paaugstinaschanas. Tahlak teek wehl paaugstinats nodoklis no nekustameem ihpaschumeem pilsehtâs un meestinos, nomadu tautu kibitku nodoklis, tirdsneezibas pamatnodoklis no 1., 2. un 3. schkiras tirdsneezibas eestahdem, kà ari no pirmo seschu schkiru ruhpneezibas eestahdem, nodoklis no tirgeem, no selta ruhpneezibas pasahkumeem, no ekspeditoreem, birschas maklereem (starpineekeem), birschas notareem un no kinematografeem. Wehl teek paaugstinats krona nodoklis no dsihwokleem, akzises uf raugu, sehrkozineem, papirosu tschaulitem un smehkejamo papiru.

Wagonu pirts kara spehkam.

Zeku ministris apskatijis pirtis dselszeka wilzeenâ, kas eerihkotas preeksch aktiwàs armijas kareiwjeem. Wilzeens sastahw no 24 wagoneem un tajâ warot nomasgatees 2000 personas deenâ. Wehl tikschot sarihkoti 20 tahdi wilzeeni.

Wahzu kapitali kreewu ruhpneezibâ.

Apspreeschot tirdsneezibas un ruhpneezibas ministrijâ jautajumu par nahkoscho muitas tarifu, israhdijees kà „Now. Wremja" sino, ka kreewu usnehmumos ir wahzu kapitali 1 miljards rbl. No teem 268 mil. atrodas waldibas grahmatàs dselszeku obligazijàs, 146 milj. kreewu leelo banku usnehmumos un neleela daļa aisdewumos kreewu pilsehtam. J—s.

Fabriku darba apstahkli.

No kara sahkuma lihds 1. oktobrim wisâ walsti 504 fabrikas ar 46,539 strahdneekeem apturejuschas darbus; darbus samasinajuschas 1034 fabrikas, pamasinot strahdneeku skaitu par 115,000 zilweekeem. Darbus pawairojuschas 125 fabrikas, dodot no jauna darbu 17,000 strahdneekeem.

Zeku ministrija usdewusi dselszeku waldem stingri raudsitees uj to, ka wisus sanitaros wilzeenus desinfizê.

Walstija.

Wez-Peebalga. Seedojums Sarkanam Krustam. No Labdaribas Beedribas Beedrenu Komitejas sawahkiàs dahwanas un nauda, lihds ar 19. oktobra isrihkojuma eenahkumeem, kas tagad nosuhtita Sarkanâ Krusta wirswaldei Petrogradâ: naudâ 1015 r. 54 k., apgehrbus un zitus kareiwjeem noderigus dahwinajumus, wehrtibâ par 902 rbl.

W. Jascha.

Jaun Gulbene. Eewainotee. Jau pagahjuschas wairak nedeldas, kamehr eeradàs eewainotee tehwijas fargi un dsiedâ rehtas Gulbenes latweeschu draudses hospitalî. Pehz tautibas wiri kreewi un dsiki aistustinati no tàs mihlestibas, kuru parahda latweeschi. Tee, kas isweselojuschees, schkiras ar asaram. Winu brauzeens uf schejeeni pa Latwijas nowadeem, lihdsinajees swehtkeem. Katrâ peestahnê tee laipni sanemti, pameeloti un apdahwinati. Wissiltakà sanehmeja bijusi, pehz eewainoto paschu wahrdeem, firmâ latweeschu mahmukina. Ar weenu roku sneegdama ahbolus, seera waj baltmaises gabalinu, bet ar otru mihli glaudidama peleko schineli, winu atstahjusi dsiku, neisdsehschamu eespaidu. Teescham, winas zehlàs juhtas ir pate skaistakà pateiziba muhsu waronigajeem aisstahwetajeem. Kahds eewainotais, kà „L." raksta, atwedis lihdsi wintowku (flinti), laikam newaredams no tàs schkirtees, un rahda ar winu sawus panehmeenus pret eenaidneeku. Gandrihs katru deenu eewainotajeem eerodas weesi, kuri nenahk tukschàm rokam.

Kurmene, Kulbigas aprinkî. Dsimis goda pilsonis, weetejàs muischas ihpaschneeks Silwijs Bredrichs, kà „R. A." raksta, usnemts weetejâ pagasta sabeedribâ.

Kouinu brihwzeems (Kulbigas aprinkî). Kara waronis. Kaujâ pee Worupenas 7. augustâ tika gruhti eewainots schejeenes Atiahlu Maulu saimneeka brahlis, schwoba kapitans Martinsch Penike. Lode gahjusi zaur guhscham un kehruse ari sarnas, tà ka wajadsejis isdarit operaziju. Tagad eewainotais tik tahlu atweselojees, ka grib dotees atpakal uf kara lauku, bet ahrsti nolehmuschi, ka tam wehl diwas nedeldas japaleek slimnizâ. Eewainotais, kà „L." raksta, dsimis 1875. gadâ, 1902. gadâ beidsis junkuru skolu kà podporutschiks, kreewu japanu karâ peedalijees kà brihwprahtigais un ispelnijees wairakus ordenus un porotschika tschinu.

Wentspils. Kad septembrî tika apschaudita Uschawas bahka un wahzu kara kugi parahdijàs pee Wentspils, tad wahzi saguhstija uf juhras daschus Wentspils swejneekus. Tagad no saguhstiteem swejneekeem peenahkuschas if Wahzijas sinas, ka wini atrodas wahzu guhstibâ.

Leepaja. Kugi, kurus pruhschi nogrembeja ostas wahrtos, kà tagad israhdas, esot paschu pruhschu peederums un newis angleem nonemti kugi. Weens no nogrembeteem kugeem sauzas „Julia" no Danzigas. Pahrejee ir no Kiles ostas. Uf kugeem, kà „Leep. Atbalss" sino, atrasti kompasi, juhras kartes, glahbjamas laiwas u. t. t. Atrasts ari leelaks daudsums konjaka, alus un tamlihdsigi.

No Jlaikeem (Kaunas gubernâ) mums raksta: Jlaiku meestinsch atrodas netahlu no Kursemes robescham (apm. 10 w.). Meestinu pa leelakai daļai apdsihwo schihdi un dsihwo tee koti pahrtikuschi, pat bagati, sinams, no nabaga leischu sweedreem, jo apkahrtnes leischi, kà neattihsti laudis, teek no wineem daschadi mahniti un krahpti. — Pehdejâ laikâ gan ari leischi sahk mostees uf rosigaku un apsinigaku dsihwi; ir wineem pat sawa atturibas beedriba. Daudz ko wini mahzas no schejeenes latweeschieem, kuri iskaisiti pa wisu Telschu aprinki, kà ari zitur pa Kaunas gubernu. Jlaiku apkahrtnê ween dsihwo kahdas 200 latweeschu gimenes. Latweeschi ir lutertizigi, daļa ari brahli un baptisti. Lutertizigos, kureem ir saws luhgschanas nams un draudses koris, 4 reises gadâ apmeklê Skodas mahzitajs Liewentals. Skoda ir no Jlaikeem deesgan tahlu, 21 wersti. E. J. Ukpens.

No Warklaneem (Latgalê) rakta awisei „Drywa", ka tureenes schihdi breesmigi strahdajot uf to, lai weetejà tirdsneezība paliktu winu rokàs, kà lihds schim. Pee katra gadijuma wini apsuhdsot latweeschus-tirgotajus, nopuhlotees laudim eestohstit, ka ihstenais, pareisais mehrs un swars tikai wineem, t. i. schihdeem; tàpat wineem ari esot labakà un lehtakà preze. — Pateizotees wisai dsihwai agitazijai, schihdi nobarot leelus saudejumus weetejai latweeschu jaunajai tirdsneezibai. —

— Tahdos apstahkkos teescham buhtu laiks, ka latweeschi-pirzeji reis atbaritu azis. Waj tad wineem aisween wehl naw deesgan no schihdu „labdaribas"-krahpschanas?!

Ahrsemes.

Peemineklis no walsts feldmarschalam lordam Robertsam.

Londonê, 11. nowembrî. **Apakschnams nolehma zelt peemineklî lordam Robertsam.**

Wahzu generała son Hindenburga spreedums par muhsu armiju.

Wahzu armijas wirskomandeeris, generalis son Hindenburgs, sorunâ ar Wihnes awises „Neue Freie Presse" lihdsstrahdneeku, isteizees par kreewu armiju starp zitu schahdi: Kreewu saldati ir koti leetojami kaudis; dsiziplina kreewu armijâ ir teizama, bet kreewu stipraka puse ir winu labà sagatawoschanàs uf karu, kà ari winu mahkslu un praschana apzeetinajumu darbos un, beidsot, winu pahrswars skaita sinâ.

Jauni nemeeri Albanijâ.

Kopenhagenê, 11. nowembrî. No Durazas sino, ka Tiranâ iszehlees dumpis pret Esadu-pascha. Durazas polizijas preekschneeks isstrâdinajis Tiranâ kara stahwokli un apzeetinajis daschus Esada-pascha pretineekus, kapehz apkahrteja sahdschu eebsihwotaji dewuschees pret Tiranu. Esads-pascha ar 1000 saweem peekritejeem eenehmis augstumus pilsehtas apkahrtnê un galwenos zeļus uf Durazu. Satiksme ar Tiranu pahrtraukta.

Melnkalneeschu un albanu atteezibas.

Zetinjê, 11. nowembrî. Uf Bojanas upes 10. nowembrî albani apschaudija melnkalneeschu pasta kugi, pee kam gruhti eewainots stuhrmonis un weegli kerts kahds pasaschereers — melnkalneetis. Eewehrojot to, ka tahdâ kahrtâ albani trauzê nepeezeeschams usturas lihdsekku peeweschanu Melnkalnei pa Bajanas upi, kurai tagad ir leela nosihme preeksch Melnkalnes, weetejo eebsihwotaju preekschstahwji eesneedsa eekschleetu ministrim protestu pret albanu rihzibu un luhdsa isleetot zeeschus lihdsekkus, lai apsargatu kugus uf Bajanas upes. Ministrs apsolijàs ispildit luhgumu.

Aleksandrijâ, 11. now. No Sirijas atbraukuschas daschas personas stahsta, ka leelakà daļa kreewu konsulu aresteti. Kreewu klosterus, basnizas, skolas, slimnizas un konsulatus sekwestrejuschas turku wahzu karaeestahdes.

Kristianijâ, 12. now. Pehz sinas sanemschanas, ka Bergenaitu wojas wahzu semuhdens laiwa, norwegu juhras stazija issuhtija tai pretim diwas torpedu laiwas. Semuhdens laiwas komandeers paskaidroja, ka grib Bergenê sawu laiwu islabot. Winam atbildeja, ka laiwai tuhlit jaatstahj norwegu uhdeni waj jaaibrauz juhrâ.

Riga.

Ar Wahzijas un pa daļai ari Austrijas pawalstneekeem pilsehtas wâlde un gubernatora kunzeleja bij 11. now. pahrpildîtas. Weenâ kà otrâ weetâ wini luhdsa daschus atweeglinajumus; bet panahkuschi tikai to, ka schimbrihscham paleek neisstuhsti tikai behrni lihds 14 gadeem un atlants paschreem aiszelot pehz sawas iswehles uf gubernam ahrpus kara rajona 14—17 gadus wezajee un wezakeem par 45 gadeem. Turpreti wisi ziti wihreeschi apzeetinami un isstuhtami uf Peewolgas gubernam. Drihsumâ sagaidama paweh'e ari seeweeschu un behrnu israidischanai, kapehz daudsas jau isnem iszeloschanas pases. p.

Sawads wehlejums. Swehtdeen, 9. now., Rigas Tukuma wosalê no Jelgawas peenahkoschâ wilzeenâ 1/29 no rihta notika schahds eewehribu pelnoschs gadijums:

No wilzeena iskahpjot manu un ari pahrejàs publikas usmanibu wehrsa uf sewi kahds kurwis, kura parasti leeto wahrigu slimneeku pahrweschanai. Domadams, ka warbuht ir atwests kahds gruhti eewainots no muhsu waronigajeem lehwijas dehleem, paleeku stahwot, lai apmeerinatu sawu sinkahribu, kopâ ar pahrejo sapulzejuschos publiku jo kuplâ skatiâ.

Wagona durwis atdarija un tika isnests kahds pusmuhscha wihreetis, kursch, kà dsirdeju, esmot gruhti eewainots ar granatas schkehpeli pehdejâ Leepajas bombardeschanâ.

Slimo pawadija kahds kungs, domajams, kahds peederigs. Katrs if publikas speedàs tuwak, gribdams newarigo kara upuri redset; te slimneeka pawadons rupjâ toni wahzu walodâ uskleedsa: „Ich wünsche euch allen ebenso zu liegen wie diesem Manne, der da im Korbe liegt!" (es wehlu jums wiseem tàpat gulet, kà schim wihrom, kas kurwî guļ.)

Teescham, koti sihmigs nowehlejums no schejenes Leepajas wahzu puses.

Weetejàs fabrikàs ar wispahrejo Wahzijas pawalstneeku israidischanu tagad jaatstahj sawas weetas daudsajeem direktoreem, meistareem, kantoristeem, technikeem u. t. t. Gandrihs wisas labakàs weetas weetejàs fabrikàs bij pilnas ahrsemneekeem, sewischki wahzeeschem, neraugotees uf to, ka weetejee naw wahjaki leetprateji fabriku ruhpneezibâ, ja ne wehl pahraki par ahrsemneekeem. Uf ahrsemneeku rehkina berschi peenemti nemahkuki. Tà kahdâ weetejâ tabakas fabrikâ par meistaru peenehma kahdu Richteri, Wahzijas pawalstneeku, kursch sawâ semê bijis drehbneeks! Bet weetejee meistari waj nu palika nowahriâ, jeb pahrzelas Eekschkreewijâ. Labi, ja weetejais ir preekschstrahdneeks! Ari tagad, kad Wahzijas pawalstneeks-meistars u. t. t. aistahjis sawu weetu, daschas fabrikas peenem ta weetâ weetejo jeb Eekschkreewijas wahzeeti, bet tikai, pasarg' Deews, ne latwi waj kreewu. p.

Apzeetinats wehl peektais laupitaju-slepkawu beebrs, kuri aplaupijuschi un nogalinojuschi Leelâ pag. Jahni Austrinu uf Lubanes leelzeła Bikerneeku meschâ. Schis ir 28 gadus wezais Michaels Roslejs, eesaukts par „Mischku" un pahrdewis Austrinam nolaupito rewolweri kahdam Alfonsam Akonsam.

Nomira pilsehtas slimnizâ Emilija Lamberi, Uguntinu meita, kuru atrada Aleksandra eelâ Nr. 76 twanâ pamiruschu. p.

Paschnahwibas nolukâ pirmdeenas wakarâ eedsehra strichninu 16 gadus wezâ Kolneeze Selma L. aiz tam, ka tehws bahris par mahjàm sekmem skolâ. Slimnizâ ir zeriba glahbt winas dsihwibu. p.

„Latweeschu Awischu“

Wisjaunakàs kara sinas.

Pet. tel. ag. telegramas. 14. now.

(peefuhtitas lihdſ puſkſt. 6 rihtâ).

Muhſu kaujas fronte pret Wahziju un Austriju.

Ofiziali Kara Wehſtneſis, 13. now No Augſtâ Wirskomandeera ſchtaba.

Lodſes kauja turpinas attihſtitees preekſch mums labwehligi. Wahzeeſchi wiſeem ſpehkeem zenſchas uſ to, lai atweeglinatu to korpuſu atk. hpſchanos, kuri iſdarija iſlauſchanos uſ Breſinu un kuri tagad ſpeeſti atkahptees uſ Strikown preekſch wineem neiabwehapſtahklios.

Austreeſchu frontê muhſu kara darbeem ir panohkumi. 12. nowembra kaujas mehs faguhſtijam lihdſ 8000 austreeſchu, to ſtarpâ diwus pulkus ar winu komandeereem un ofizeereem.

Karſch pret Turziju.

Sofijâ, 12. now. Pehz kaujas 6. now. Baſſoras tuwumâ, kur angki zeeta leelus ſaudejumus, eenaidneeks, dabûjis paſtiprinajumus, ſawu leelgabalſpiwu azſardſibâ, pamaſam wirſtjàs gar upes kraſtmalu uſ preekſchu. Muhſu kara ſpehks ſagaida eenaidneeku jaunàs poſizijàs. Twaikonis „Nilnufir“ Kilijas tuwumâ zeeta hawariju. No ziteem kara laukeem naw ſinu.

Ofiziali Kara Wehſtneſis. 13. nowembrî. No Kaukaſijas armijas ſchtaba.

Uſ Erſerumas puſi ſakautà eenaidneeka wajaſchana nobeigta. Pehdejàs deenàs notika wairat ſadurſmes Alaſchkertas eelejas deenwidos, pee kam mehs iſklihdinajam leelus barus kurdu, kurus ſchoreiſ pabalſtija turku regularais kara ſpehks. Pahrejâ frontê naw pahrmainu.

Kara lauks Franzijâ un Belgijâ.

Kara Wehſtneſis. Pariſê, 12. now. Hawaſa ageatura ſino: Seemeku frontê no juhras lihdſ Iprai kahjneeku uſbrukumi nenotika. Starp Langemarku un Sonnebeku ſabeedrotee druſku pawirſtjàs uſ preekſchu. Pee Labaſes kanala Indijas kara pulki atnehma eenaidneekam tranſchejas, kuras tam agrak bij atdotas. Frontê no Labaſes lihdſ Suaſonai waldija gandrihſ pilnigs kluſums. Franſchi pawirſtjàs druſku uſ preekſchu.

Berriobakas tuwumâ un Argonos, Betankurâ, ſeemeł reetrumos no Werdenas, franſchi aiſtin wahzeeſchu uſbrukumu. Wahzeeſchu preekſchlikums par pameeru, tika atraidits. Ponta Muſonas apgabalâ franſchi bombardeja Amanwillu. Wogeſos naw nekas ewehrojams notizis.

Londonê, 12. nowembrî. Preſes birojs ſino ofiziali: Stahwoklis bej pahrmainam. Indijas korpuſi no jauna eenehma daſchas apzeetinatas tranſchejas, kuras agrak atſtahja, ſaguhſtija 3 ofizeerus un wairakkâ ſimts ſaldatu un eeguwa meeſeri un trihs loſchmetejus.

Kara Wehſtneſis. Pariſê, 13. nowembrî. Ofizials paſinojums no 12. nowembra plſt. 11 wakarâ.

Deena pagahja meerigi. Wiſâ frontê nebij nekahdu pahrmainu.

Serbu-melnkalneeſchu kaujas fronte pret austreeſcheem.

Kara Wehſtneſis. Niſchâ, 12 nowembrî. Poſizijàs us austrumeem no Rogatizas notika ſadurſmes ar neleelàm eenaidneeka nodalàm. Sajarewazas — Mionizas frontê ſerbi ſawâ kreiſâ ſpahrnâ 10. nowembrî ar pretuſbrukumu peeſpeeda eenaidneeku atkahptees. Ari pahrejâ frontes daļâ austreeſchi tika atſiſti. Deenwidos no Marizas (Morawas?) — Peſchtanas upju ſatekas kauja paſtka neiſſchkirta, bet ſerbu ſtahwoklis ir labs.

Angku frantſchu eſkadre pee Sebrigas.

Amſterdamâ, 12 nowembrî. Awiſe „Telegraph“ apraſta 10. nowembrî notikuſcho Sebriges bombardeſchanu ſeloſchi: Pehz lidotaju eepreekſchejas wahzeeſchu tranſcheju iſluhkoſchanas ſabeedrotee kahjneeki uſbruka wahzeeſchu tranſchejam gar juhras peekraſti. Tajâ paſchâ laikâ peekraſtei tuwojàs angluſrantſchu eſkadre. No ſawàm tranſchejam wahzeeſchi atklahja uguni uſ eſkadri un ſabeedroto tranſchejam. Wehlak ſtarp oſtendi un Weindeinu Weſtendas tuwumâ parahdijàs otra eſkadre. Kara kugu uguns Sebrigê apkluſinaja diwas wahzeeſchu baterijas. Elektriſkâ ſtazija un „Palaſthotels“ leeſmu pahrnemti. Sluiſa ſagrauta. Eedſihwotaji aiſbehga.

Londonê, 12. nowembrî. Angku kara kugi, kuri bombardeja wahzeeſchu poſizijas pee Sebriges, atgreeſàs Anglijas oſtâ apgahdatees ar wajadſigeem krahjumeem. Angku juhrneeki ſtahſta, ka kugu uguns nodarijuſi eenaidneekam leelus ſaudejumus. Katrs kugis iſſchahwis leelu ſkaitu ſchahweenu. Angku lidotaji iſdarijuſchi kara ſpehkam leelu pakalpojumu iſſinadami eenaidneeka poſizijas. Kontrminu kugi, nowehrſdami wahzeeſchu uguni uſ ſewi, dewuſchi angku pulkeem eeſpehju bej teelàm gruhtibam iſſiſt no rindas wahzeeſchu baterejas. Angku kugi nawdabujuſchi nekahdus bojajumus un kugu kaudis ari nawzeetuſchi nekahdus ſaudejumus. Wahzu ſemuhdens laiwas ſtipri zeetuſchas.

Daſchadas ſinas.

Maina Widſemes gubernatora amatâ.

Petrogradâ, 13. now. **Widſemes gubernators Sweginzews atlaiſts no amata. Par Widſemes gubernatoru eezelts Lubtinas gubernators Kelepowſkis.**

Balkanu walſtis grib beedrotees.

Londonê, 13. now. Weenoſchanàs jautajumâ ſtarp wiſàm Balkanu walſtim Reitera agentura no droſcheem awoteem ſino, ka **Serbija ar meeru weenotees ar Bulgariju ar to noteikumu, ja Bulgarija noſlehdſ ari lihgumus ar Greekiju un Rumaniju.** Tahdâ gadijumâ Serbija buhs ar meeru ari uſ teritorialam (robeſchu) pahrmainam.

Semes fargu eeſankſchana.

Petrogradâ, 13. now. Ar Wiſaugſtako ukaſu pawehlets **eeſaukt pirmàs ſchkiras ſemes fargus.** Eeſauzamo ſkaitu, wezumu un aprinkus, kur eeſaukſchana iſdarama, noteiks kara miniſtrs.

Muhſu waronigee pulki.

Kara Wehſtneſis. Petrogradâ, 12. nowembrî. Daſchi no muhſu kahjneeku pulkeem ſchai karâ jau 50 deenas ir ſtahwejuſchi paſtahwigàs zihnàs preekſchejàs poſizijàs. Ir pulki, kas ſchturmejuſchi ne maſak kà 10 ſtipri apzeetinatas poſizijas un nogahjuſchi kahjam pa nelahgeem zeleem lihdſ 1000 wernes. Kreewu ſaldatu noruhdiſchanàs ſtahw pilnâ ſamehrâ ar to milſigo peeſpeeſchanos, kuru tagadnes karſch praſa no kara ſpehka. Tagad muhſu ar kaujam apraduſchee pulki ir iſwehrtuſchees par wehl draudoſchaku uſbruzeju ſpehku. Tà peem., muhſu zeturtà ſtrehlneeku brigade ſanehmuſi guhſtibâ daudſ wairak austreeſchu, nekà paſchâ brigadê biſa ſchtiku. Tas notika, kad wina eeſtahjàs kaujâ, bet wehl neſen atpakaļ wina eenehmuſi ar ſchturmi loti ſtipru un ſwarigu nozeetinatu poſiziju.

Wahzu guhſtekni Warſchawâ.

Warſchawâ, 13. now. Garàs rindàs eet pa eelam wahzu guhſtekni, kas ſanemti pehdejàs muhſu ſpihdoſchàs kaujàs. Saguhſtiti keiſara Willuma mihkuli — gwardi. Schee guhſtekni gehrbuſchees labaki un ſiltaki nekà weenkahrſchee ſaldati, kas agrak gahja zauri. Saguhſtito ſtarpâ ir daſchi Poſnanas poli, kureem publika papirofus un uſkoſchamos. Zaur pilſehtu ari wed eewainotos wahzeeſchus, kurus muhſu Sarkanà Kruſta nodala atraduſi uſ kaujas lauka. Winu ſtarpâ ir daudſ gruhti eewainotu. **Daudſeem noſalufchas rokas un kahjas dehl ſilta apgehrba truhkuma.**

Polu walodas jautajums ſkolàs.

Petrogradâ, 12. now. Miniſtru padome 12. now. ſlatijuſi zauri Polijas gubernu ſabeedriſku eeſtahſchu un priwatperſonu luhgumu **dehl mahzibu paſneegſchanas ſkolàs polu walodàs,** un taiſijuſi Kehdſeenu, ka kreewu walodas un literaturas, tehwijas wehſtures un geografijas mahziſchanai janoteek kreewu walodâ. Wiſpahreja geografija un wehſturi **wau paſneegt weetejàs walodàs weetejee eedſihwotaji.** Jautajumu par kreewu walodas un literaturas, tehwijas wehſtures un geografijas paſneegſchanu no weetejeem eedſimteem eedſihwotajeem miniſtru padome nolehma nodot ſenata iſſchkirſchanai.

Spreedums knaſa Oginſka teſtamenta leetâ.

Wilnâ, 13. now. Knaſa Jogbana Oginſka teſtamenta leetâ teeſu palata nolehma, ka ſeſchas ſeptitdaļas no diwu miljonu leelà mantojuma dabon generals Plautzins un weenu ſeptitdaļu knaſeene Marija Oginſkaja.

Zweena Hedina weikali ar Wahziju.

Kopenhagenê, 12. now. Zweens Hedins, paſihſtamais ſweedru zelotajs, ar ſawu zelojumu uſ Wahzîju taiſijis labus weikalus. Pehz awiſchu ſinam par ſchi ſawa zelojuma apraſtu ſweedru walodâ 100,000 kronu un wahzu walodâ — 200,000 kronu. Awiſes ſobgaligi peeſihmê, ka Hedinam neeſot eeſpehjams iſdot zelojuma apraſtu ari frantſchu un angku walodàs.

Turki grib muſinat maſkreewus.

Sofijâ, 12. now. Koreſpondezbiroja ſino no Konſtantinopoles, ka eekſchleetu miniſtrs Talaatbejs peenehmis Ukraines atſwabinaſchanas ſaweenibas preekſchſtahwi Konſtantinopolê — Melineſku. Talaatbejs paſkaidrojis, ka Porta tàpat kà Berlines un Wihnes kabineti atſihſtot, ka Ukraine nepeezeeſchami no Kreewijas wirskundſibas jaatſwabina. Kad Kreewija tiſchot uſwareta, tad turku waldiba ukrainu tautai palihdſeſchot ſawas neatkarigas walſts nodibinaſchanas leeta. Ukraines atſwabinaſchanas ſaweeniba ir Kreewijas robeſchàs Ukrainê dſihwojoſchàs ukrainu tautas nazionalàs politikas preekſchſtahwe un iſteizeja. Schàs ſaweenibas galwenais mehrkis ir neatkarigas waldibas un brihwos Ukraines walſts nodibinaſchana.

Turku armiju komandeeri.

Petrogradâ, 11. now. Turku armijas komandê: pirmo armiju Trakijâ Dſchemals-paſcha; otru Konſtantinopolê wahzeetis Limans-paſcha; treſcho Kaukaſijâ Hafans-Iſets-paſcha; zeturto Sirijâ Iſets-paſcha. Par Erſerumas komandantu eezelts wahzeetis Paſſelds-paſcha.

Warſchawâ, 12. nowembrî. Warſchawas uniwerſitates padome nolehmuſi noturet ſudens eksamenus no 24. now. lihdſ 30. nowembrim, bet ar 1. dezembri ſtahtees pee lekziju laſiſchanas, kuras turpinaſees bej pahrtraukuma, iſnemot tikai pirmàs trihs Seemas ſwehtku deenas un Jaungadu pehz wezà ſtila. Lekziju laſiſchanu turpinas lihdſ nahkamà gada 15. maijam. Eksameni notiks no 15. maija lihdſ 15. junijam.

Kopenhagenê, 12. nowembrî. Kreewu pawalſtneekeem attal atkauts atſtaht Wahziju.

Pariſê, 12. now. Kreewu tirdſneezibas palata noluhkâ, preegreeſtees wahzu preſchu weetâ ſabeedroto walſtu prezem, nolehmuſi greeſtees pee kreewu importereem un eksporteem ar luhgumu aizrahdit uſ prezem. kuras wini wehletos eeguht waj pahrdot Franzijâ.

Londonê, 13. nowembrî. Reitera agentura ſino no Meksikas, ka tur notikuſchas nopeetnas nekahrtibas. Lauſchu puhlis iſlaupijis eerotſchu magaſinas, panehma eerotſchus un atbrunoja poliziju. Tramwaja ſatikſme pahrtraukta. Ir zeetuſchi.

Londonê, 12 now. Anglija atwehleja iſweſt uſ Wladiwoſtoku Kreewijas wajadſibam kautſchuku no Kolombas un Singapuras.

Plimutâ, 13 nowembrî. Sche eeradàs amerikanu twaikonis ar 1200 tonu leelu Seemas ſwehtku dahwanu ſuhtijuma kareiwju behrneem. No ſcheeenes kugis brauks uſ Marſeku, kur dahwanas kreewu un wahzu behrneem noweetos uſ kara kuga „Seemeļu-Karoliba“.

Tokijâ, 12. now. Japanu kara ſpehks atſtàs Dſintawu 5 dezembrî.

Atenàs, 13. nowembrî. No Konſtantinopoles ſino, ka turki eewehrojamus ſpehkus aiſſuhtijuſchi uſ Trapeſundu.

Jelgawa.

Kurzemes gubernators 10. nowembrî uz augstakàs kara preekschneezibas rihkojumu aizbrauzis uz Wilnu. —ons.

Profesora Gredekkula preekschlasijums. Sestdeen, 15. nowembrî, kreewu sob. „Kruschoka" sahlê profesors Gredekkuls nolasîs preekschlasijumu par tagadejo Eiropas karu, par diplomatiskàm atteezibam walstju starpâ, tautu zihnam un uswaram un jaunàm atteezibam, kahdas warès nodibinatees pehz kara. Schis aknainais karsch ir ustrauzis wisu prahtus un tapehz tahda sinatnu wihra usskati, kà profesors Gredekkuls, buhs loti interesanti un leetderigi. Scho paschu preekschlasijumu Gredekkuls nolasija Petrogradâ ar leelu publikas sajuhsmu. Wehlams buhtu, kaut latweeschu publika peegreestu lektoram nopeetnu wehribu, jo tas ari buhtu solis uz latweeschu tuwinaschanos ar kreewu sabeedribu. Lekzijas proarama atrodama uz ofischam, bet biletes eepreeksch pahrdod Landsberga grahmatweikalâ.

Jaunas pastmarkas. Galwenà pasta Pahrwalde drihs laidîs apgrosîtâ lihdsschinejo pastmarku wertâ jaunas. Uz markam no 1—7 kap. wehrtibas buhs tehlots Kreewijas simbols sehdoschas seewetes weidâ ar schkehpu un wairogu rokâs. Uz markam no 10—70 kap. wehrtibas buhs tehloti daschadi pasta pahrwadaschanas weidi: uz 10 kop. — trijjuhgs, 14 kap. — kamanas, 15 kap. breedis, uz 20 kap. — suns, uz 35 — kugis, uz 50 — lokomotiwe un uz 70 kap. — automobils. Lihdsschinejàs jubilejas pastmarkas paliks joprojam 1, 2, 3 un 5 rubku wehrtibâ. Poranga eksemplarus walsts papiru isgatawoschanas ekspedizija jau pagatawojusi. X.

„Palais Royal" 25. okt., kà sinams, bij israhdes par labu Rigas Orlas dselsceku kalpotaju pagaidu komitejai preeksch dahwanu wahkschanas kareiwju seewam un behrneem. Atlikums ir 199 rbl. 10 kap. X.

Agra nahwe. Otrdeen, 11. now. nomira Jelgawas Laukfaimneezibas skolas skolens Janis Kublinskis. Nelaikis miris dehl pahrak leelas asinu nopluhschanas pa degunu. Kà skolneeks winsch bij usschtigs un godigs. 12. now plk. pus tschetros pehz pusdeenas no Nikolaja basnizas winu aisweda uz tehwa mahjam. No basnizas pawadit bij eeradušchees Laukfaimneezibas skolas skolneeki un skolneezes. Weegla smiltis!

No Kurzemes gubernatora administratiwâ kahrtâ foditi:

Par to, ka Jelgawâ peedsehruschi buhdami rahdijuschees atklahtibâ: 1) Pee Preekules pagasta peed. Antons Klinke ar 10 rbl. naudas jeb 7 deen. zeetuma; 2) Bramberges pag. peed. Eduards Sakenfelds ar 3 ned. zeetuma; 3) Pastendes pag. peed. Jahnis Indrikis Rittens un Janis Wimba katrs ar 2 ned. zeetuma; 4) Leel Sesawas pag. peed. Gustis Schau ar 5 deenam zeetuma.

Pulkstenu magasinas ihpaschneeks Mowscha Rubinschteins ar 10 rbl. naudas jeb 7 deenam zeetuma par to, ka pehdejais naw isnehmis no sawa weikala loga plakatu ar usrakstu wahzu walodâ, ka magasinâ dabujami laulajamee gredseni.

Tukuma maspilsonis Markus Karps no Stendes stacijas ar 3 mehn. aresta pee zeetuma par to, ka ar sawu nekaunibu un peedausibu usbubinajis eedsihwotajus, kà ari zaurbrauzoschos pasascheerus, pee kam beskaunigâ kahrtâ apwainodams seeweetes.

Grihwas meestinâ dsihwojoschs Porfiriju Iwanowu ar 10 rbl. naudas jeb 7 deenam zeetuma par eedsihwneeku nepeerakstischanu.

Peteris Saldeneeks, Janis Paltschewskis, Osips Skalandis un Konstantins Muchins (wisi no Leepajas) ar 2 mehneschem zeetuma katrs par to, ka peedsehruschi buhdami uz dselsceka tilta trokschnojuschi un trauzejuschi pahreeschonu par tiltu, pee kam Skolandis un Muchins peekawuschi kahdu gimnasijas IV. klases skolneeku S. Korkunowu.

Janis un Amalija Kapeneek no Leepojas par tirgoschanos ar alkoholiskeem dsehreeneem foditi: pirmais ar 3 mehneescheem zeetuma, bet pehdejà ar 50 rbl. naudas jeb uz 1 mehn. zeetuma.

Teesu pristawu darbwedis Reinis Bebris no Aisputes apr. ar 7 deenam zeetuma par nekorektu uzweschanos 2. ecz. pristawa kanzlejâ.

Popes pag. Ansis Kroe no „Skolu" mahjam ar 2 ned. zeetuma par to, ka leedsees pahrdot preekschkara spehka gaku, pee kam pirzejus wehl nolamajis. X.

Administratiwâ kahrtâ sodits Eseres pag. peederigais Frizis Semessirgs no Wajadsibu mahjam, Kuršischu pag., — ar 15 r. naudas, waj eeslodsischanu zeetumâ uz 10 deenam, par neatlautu bises tureschanu. X.

Jelgawas apgabala teesas delegazija 4. nowembrî Jehkabmeestâ isteesaja sekoschas apsuhdsibas.

1) Pret Memeles pag. peed. 19 g. w. Peteri Kartupeli un 30 g. w. Ernestu Rosi. Naktî uz 16. martu sch. g. Ernestam Podneekam Memeles Bilschâs issaga brehbes un Annai Klikowitschai 100 r. naudas. Sagli bija eelaušuschees zaur logu. Diwi brenas preeksch tam abi apsuhdsetee bija minetâs mahjâs zeemojuschees un Kl. leelijusès, ka tai esot 100 rbl. naudas. Kad weesi par to schaubijàs, Kl. teem sawu krahjuminu parahdija. Pee teesas abi leedsàs. Rosem peespreeda wisu sewischku teesibu un preekschrozibu saudeschanu un 1 gadu arestantu pahrmahzischanas nodokli, Kartupelim 8 mehn. zeetuma.

2) Pret Stukmanu pag. peed. 37 g. w. Mariju Galinzkaju un Bebru pag. peed. 45 g. w. Edi Skuke, kuras kopigi 7. martâ sch. g. Sehres Lejas-Langmanu mahjâs ar peelaikotas atslehgas palihdsibu isnehmuschas Martinam Rasitim no lahdes 294 rbl. naudas un selta gredsenu. Segukto bagatibu draudsenes sawâ starpâ isdalijuschas. Pee teesas Galinskaja atsinàs, bet Skuke wisu draudsibu noleedsa. Kà mairak reises par sahdsibam foditai, Galinskai peespreeda 3½ gada zeetuma, eeskaitot jau nosehdetos 6 mehn., bet Edei Skukei 7 mehn. zeetuma.

3) Pret Jaunjelgawas tschiganu 21 g. wecu Antonu Stepanu. 25. maijâ sch. g. plkst. 4 no rihta Stepans eelawijàs Jaunjelgawâ Jahna Skambergu wistu kuhti un panehma weenu wistu. Skambergis pamodàs zaur swanischanu, kas rodàs wistu kuhts burwis attaisot un steidjàs ahrâ, atnehma wistu un gribeja tschiganu saseet, bet tas nasi wehzinadams striki pahrgreesa. Ar gorodowoja palihdsibu to nogahdaja polizijâ. Pee teesas Stepans paskaidroja, ka Skambergis winam esot 8 rbl. parahdâ un parahda dsehschanai atdewis wistu. Bet kad Stepans wistu panehmis sawâs rokâs, Skambergis sahzis tuhlin kleegt un winu par sogli dehwet. Nascha tam ari neesot bijis. Stepanam tomehr peespreeda wisu sewischku teesibu un preekschrozibu saudeschanu un 10 mehn. zeetuma, eeskaitot jau nosehdetos 5 mehn.

Atbildigais redaktors: A. Purinsch.

Isdewejs: Sabeedriba „Latweeschu Awises"

Печатать разрѣшается. Митава 13 нояб 1914.

Jelgawas Kommerzbanka

(agrak Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas Krahschanas-Aisdoschanas Sabeedriba)

Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas namâ.

Kantors atwehrts ik darbdeenas no pulkst. 10—2 deenâ. Telef.: waldei **Nr. 1050,** kantorim **Nr. 62.**

Jelgawas Kommerzbanka isdara wisadas banku operazijas.

Prozentu mehri: noguldijumeem lihdz **6%**, aisdewumeem **7—9%**.

Noguldijumeem prozentes maksà no noguldischanas deenas un nodokli nekahdi neteek atwilkti.

(Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas Krahschanas-Aisdoschanas Sabeedriba pahrwehrtàs 1912. g. par Jelgawas Kommerzbanku tadehl, ka Sabeedriba 1899. g bija dibinata uz sihka treoita eestahschu statutu pamata un winas operazijas apmehri tà bija paleelinajuschees, ka newareja tos watrs west sihka treoita eestahschu statutu schaurajàs robeschàs, bet bija japahreet uz pilnigeem banku statuteem).

Jelgawas Kommerzbankas bilanze 1. nowembrî 1914. g. 6.470.445 r. 69 k. No beedreem eemaksats akzijn kapitals **1 miljons rublu,** daschadi kapitali **84.705 r. 64 k. — Kopà 1.084.705 r. 64 kap.**

(716) **Walde:** agr. J. Bisseneeks, agr. J. Brasda, D. Kahnbergs, agr. A. Frischmans, K. Graudinsch.

Grahmatruhpneezibas Ekonom. Sabeedriba

notures sawu

kahrtigu wispahrigu sapulzi

28. nowembrî 1914 gadâ Katoku eelâ 44. Jelgawas Laukfaimn Beedribas sahlê pulkst. 2 drenâ ar seloschu deenas kahrtibu:

1) 1913./14. darbibas gada pahrskats un sinojumi un apspreschanas par to, kà ari nobalsohchana par to.
2) Tahlakais darbibas plans.
3) Preekschlikumi no waldes un wehleschanas.

Walde.

Daschadu sistemu

motorus

pahrlabo un pahrtaisa

O. Saddes

maschinu fabrikâ, Jelgawâ.

Pahrdod

leelâ iswehlê masleetotas drehbes Upes eela 1, Jelgawâ. 723

Pirts slotas

pehrk wisadâ daudsumâ Dihka eelâ 11/13, Zentralpirts. (593)

Isweizigi sehni

ir wajadsigi „Latweeschu Awischu" ekspedizijâ, Katoku eelâ 44.

Kungu, Damu un Behrnu galoschas „Treugolnik"

peedahwà

M. Kantor, Leelajâ eelâ 11.

Telefons 790.

Bez konkurenzes! Noteiktas zenas

„Rigas Basars"

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 12.

Seemas sesonai sahkotees, ir isgatawoti leelâ iswehlê pa wisjaunakàs modes un no wislabakeem stoffeem jaunakos mustrus par sewischki lehtàm zenam dahmu, kungu un behrnu apgehrbi.

Dahmu apgehrbi:
Kaschoki no 30 r. lihdz 120 r.
Plihsha mehteli no 35—90 r.
Mehteli ar kaschoka krahgu no 19—45 r.
Watteti mehteli no 12—35 r.
Modes mehteli no 12—45 r.
Jakas no 6—15 r.
Wirsswahrki no 150 k. — 10 r.
Kaschoka krahgi (boas) no 250 kp. lihdz 30 r.
Muffes no 2—25 r.

Kungu apgehrbi:
Kaschoki no 40 r. lihdz 150
Mehteli ar karakul krahgu
25—75 r.
Watteti mehteli no 11—45
Rudens „ „ 10—35
Wattetas schaketes no 4—15
Uswalki no 8 r. lihdz 32
Swahrku uswalki no 2½—45
Tuschurkas no 7 r. lihdz 15
Skolenu mehteli no 13—30
„ schaketes „ 6—15
„ uswalki no 450 k.—18
Bikses no 250 kap. lihdz 12
Walku bikses no 90 kap.—3
Peeknopejamâ kaschoka krahgu no 4—15 r.

Behrnu apgehrbi
preeksch meitenem un sehneem daschados leelumos un par daschadàm zenam.

Apstellejumus ispilda apsinigi un kahrtigi

Luhdsu eewehrot pareizo adresi:

„Rigas Basars", Katoku eelâ 12

Katrinas eelas stuhri.

Печатать разрѣшается. Митава, 13 ноября 1914 г.

Drukats Grahmatr. Ekonom. Sabeedribas drukatawâ.